

«بررسی عوامل موثر در شکل گیری کرامات صوفیه و نقش حکایات در ترویج آنها»

مهدی سلمانی

استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه صنعتی اصفهان

چکیده

در عرفان اسلامی مشایخ صوفیه به رمزگرایی و حکایت‌پردازی، توجه خاصی داشتند، بخصوص اگر این رموز و حکایات مکتوب می‌شد، خواننده را بر آن می‌داشت تا به نیروی عقل و قوت خیال خویش به تأویل قصه پردازد و چون تصاویر مثالی بعضی حکایات با آدم‌های داستانی معمولی، تفاوت داشته‌اند توجه خواننده را برمی‌انگیخت و تأثیر داستان بیشتر می‌شد. بیشتر کتب صوفیه، فصل مشبعی را به موضوع کرامات و خوارق عادات، اختصاص داده‌اند و طی حکایات و قصص متعدد به خصایص و تعدد این خوارق اشاره کرده‌اند. تحلیل ذاتی این خوارق عادات، تا حد زیادی از عهده ما خارج است، ولی با توجه به اقوال و حکایات متعددی که در این زمینه موجود است و همچنین ادله‌ای که برخی اندیشمندان ارائه کرده‌اند، نمی‌توانیم به راحتی دست به انکار این افعال بزنیم، هرچند در حال حاضر شاهد این گونه افعال - چنانکه شایسته نام کرامت باشند - نیستیم. از آنجایی که عنصر قصه و حکایت بسیار دانسته توسط صوفیان در جهت آموزش مریدان مورد استفاده قرار میگرفت و از طرفی نقل کرامات صوفیه بستری کاملتر از همین حکایات نداشت در این مقال ابتدا به نقش حکایت در تعالیم صوفیه و سپس به عوامل شکل‌گیری کرامات ایشان پرداخته شده و تأثیر توامان این دو امر بر تداوم خیال‌پردازیهای عارفانه روشن گردیده است. **کلید واژه:** کرامات، کرامت، صوفیه، حکایت، زبان صوفیان